

מילון מונחים

א

הגדרה	המונח
האג"ח מונפקת ע"י ממשלת ישראל באמצעות בנק ישראל. אלו הן אגרות כשרמת הסיכון שלהן היא הנמוכה ביותר והן משמשות כנקודת ייחוס לאג"ח של מנפיקים אחרים.	אג"ח ממשלתית
האג"ח מונפקת ע"י חברה מסוימת כדי לגייס כספים למטרות שונות (החזרת חוב, השקעה וכד'). רמת הסיכון נקבעת לפי החוסן הפיננסי של החברה ולפי תנאי האיגרת.	אג"ח קונצרני
האופציה ניתנת למימוש רק בתום תקופת חיי האופציה (מועד פקיעתה).	אופציה אירופאית
זוהי אופציה שערכה הפנימי גדול מאפס, מחיר המימוש שלה גבוה ממחיר הבסיס באופציית רכש ונמוך ממחיר הבסיס באופציית מכר.	אופציה בכסף ומחוץ לכסף
(PUT) – מקנה לרוכש את הזכות למכור בתאריך נקוב את נכס הבסיס (בדרך כלל שער של מדד ת"א 25 או מט"ח) כשהמחיר למימוש קבוע מראש. רווח יוצר אם מחיר נכס הבסיס במועד הפקיעה יהיה נמוך ממחיר המימוש של האופציה בניכוי הפרמיה.	אופציית מכר
(CALL) – מקנה לרוכש את הזכות לקנות בתאריך נקוב את נכס הבסיס (בדרך כלל שער מדד ת"א 25 או שער מט"ח) במחיר מימוש שקבוע מראש. הרווח יוצר אם מחיר נכס הבסיס במועד הפקיעה יהיה גבוה ממחיר המימוש של האופציה בניכוי הפרמיה.	אופציית רכש
זהו נכס פיננסי הנושא ריבית, ואשר מונפק ע"י ממשלה או חברה. המנפיק מתחייב לשלם לרוכש הנכס סכום כסף במועד קבוע מראש. ניתן לרכוש את האיגרת בזמן הנפקתה בבורסה (שוק ראשוני) או בזמן מסחר בבורסה (שוק משני).	איגרת חוב
עליה במחירים שנמשכת לאורך זמן. האינפלציה מחושבת לפי השינוי במדד המחירים לצרכן בין תקופה X לתקופה Y או תקופה מאוחרת יותר.	אינפלציה
עליית מחירים שנובעת מגידול בביקוש למוצר מסוים. האינפלציה הזו קשורה לגידול בכמות הכסף.	אינפלציה של ביקושים
תהליך מתמשך של עליית מחירים, שנובע בגידול בהוצאות ייצור בגלל עלייה במחירי חומרי גלם, עליה בשכר ועוד.	אינפלציה של הוצאות
תהליך מתמשך של עליית מחירים, שנובע מקיטון בכמות המוצעת למכירה או מניצול של כוח מונופוליסטי.	אינפלציה של היצעים
אלה הגבולות שבהם ינוע שער החליפין של השקל כנגד סל המטבעות. בנק ישראל חייב להגן על גבולות האלכסון בכך שיתערב במסחר במט"ח (מכירה וקניה).	אלכסון
זהו אדם שעובד במחלקת מחקר של חברה פיננסית כלשהי, כאשר במסגרת תפקידו הוא עוסק בניתוח חברות/פירמות באמצעות מודלים שונים, וכן נותן חוות דעת באשר לכדאיות רכישה של ניירות הערך. האנליסט מתמחה בדרך כלל בתחום מסוים כמו היי-טק, נדל"ן וכד'. המלצותיהם עוזרות למנהלי ההשקעות והסוחרים לקבל החלטות לגבי כדאיות ההשקעה בנייר מסוים.	אנליסט
הון עצמי של חברה כלשהי.	אקוויטי
יצירת רווח ללא מצב סיכון, וזאת ע"י ניצול פערי שערים זמניים בין שווקים.	ארביטראז'

ב

הגדרה	המונח
"שוק" שבו נסחרות מניות של חברות וכן ניירות ערך נוספים. במקום זה המניות עוברות בין מוכרים מרצון לקונים מרצון.	בורסה לניירות ערך
מבטא את סיכון הקרן ביחס לתיק השוק ובוהן דפנסיביות (קטן מ-1) או אגרסיביות (גדול מ-1) של הקרן ע"י רגרסיה בין פרמיות הסיכון של הקרן וזו של תיק השוק.	ביטא
המילה היא באנגלית ופרושה מתווך. בשוק ההון – זהו מונח לאדם המורשה לסחור בניירות ערך בבורסה. הוא פועל בשם לקוחותיו ומספק להם שירותי קנייה ומכירה של ניירות ערך.	ברוקר

המונח	הגדרה
גיליון	אג"ח ממשלתית שאינה צמודה ובריבית משתנה. את הריבית קובעים על סמך ממוצע של תשואות מק"מ שונות. היא משלמת שני תשלומי ריבית בשנה.
גלכוע	זוהי איגרת חוב ממשלתית אשר צמודה לדולר. היא בעלת ריבית משתנה על-פי הליבור לחצי שנה. היא משלמת ריבית פעמיים בשנה.
גליל	איגרת חוב ממשלתית אשר צמודה למדד המחירים לצרכן. הריבית באיגרת כזו היא קבועה ומשולמת אחת לשנה.
גמישות	קרנות הנאמנות מבצעות שינויים בהרכב הנכסים במסגרת מדיניות ההשקעות שלהן, תוך ניצול תנודות השערים בשוק ובהתאם להתפתחויות במשק ובשוקי ההון אשר בארץ ובעולם.

המונח	הגדרה
דיבידנד	החלק מנטו רווחי החברה (שניתנים לחלוקה) עליהם הכריזה מועצת המנהלים לחלוקה בין בעלי המניות בחברה.
דיסקאונט	משמש בהקשרים שונים לציון היחס בין מחיר השוק של נייר ערך לשווי המוערך/החשבונאי. אנליסטים נוהגים לקבוע מחירי יעד לניירות ערך – בהקשר זה, הדיסקאונט הוא היחס בין מחיר השוק הנוכחי למחיר היעד. הוא מהווה מרכיב מרכזי בקביעת המלצת האנליסט.
דירוג אג"ח	חלוקה ומיון של אג"ח בהתאם לסיכון הטמון בהן. הדירוג בודק את מידת הסיכון, שחברה או ממשלה, שהנפיקה איגרת חוב, לא תוכל לקיים את התחייבויותיה להחזר קרן וריבית. הדירוג הגבוה ביותר הניתן ע"י חברת מעלות, המסקרת את שוק האג"ח הישראלי הוא Triple A (AAA), והדירוג הנמוך ביותר הוא D שפירושו פשיטת רגל (Default). כל דירוג שמעל BB הוא דירוג השקעה וכל דירוג שמתחתיו – לא.
דירקטוריון	מועצת מנהלים של חברה מסוימת. אלה נבחרו על ידי בעלי המניות בחברה כדי להתוות את מדיניות החברה ולפקח על פעולותיה. בחברות ציבוריות הנסחרות בבורסה, ישנה מחויבות חוקית לייצג את הציבור באמצעות דירקטור חיצוני.
דמי נאמן בקרן	שכר נאמן קרן הנאמנות שנקבע בהסכם המופיע בתשקיף הקרן. השכר מנוכה משווי נכסי הקרן כך שהשער המתפרסם מידי יום מגלם בתוכו כבר את דמי הנאמנות.
דמי ניהול בקרן	דמי הניהול בקרן נאמנות הם למעשה שכרו של מנהל הקרן. השכר מקוזז משער הקרן מידי יום או אחת לשבוע (דמי הניהול המוצגים בפרסומי הקרנות הם שנתיים ומידי יום/שבוע נגזר רק החלק היחסי שלהם). הם מגולמים בשערים היומיים שמפרסמות קרנות הנאמנות ועל כן התשואות של קרנות הנאמנות הן תשואות נטו. כלומר, לאחר תשלום דמי הניהול.
דפלציה	ירידה מתמשכת במחירים.

המונח	הגדרה
הון מונפק	הון כולל שהחברה הנפיקה מתוך ההון הרשום.
הון נפרע	הון מונפק שתמורתו כבר שולמה ע"י בעל המניות.
הון עצמי	סך הנכסים של חברה בניכוי חובות שונים כפי שמופיעים בדו"חות הכספיים.
הון רשום	תקרה לכמות המניות שחברה יכולה להנפיק. היחידים שיכולים להגדיל או להקטין את כמות המניות הם בעלי המניות. ההון הרשום מגביל למעשה את אפשרות הדירקטוריון להנפיק מניות.
המלצות אנליסטים	סקירה בקצרה על חברה מסוימת, ובה התייחסות במיוחד לכדאיות ההשקעה במניית החברה.
הנפקה פרטית	הנפקה של ניירות ערך למספר קטן של היצעים (פחות מ-36) שיכולים להיות בעלי המניות הקיימים או משקיעים חדשים. בהנפקה כזו אין חובת פרסום בתשקיף.
הנפקה ציבורית	מצב בו חברה מציעה למכירה חלק מהמניות, האופציות או האג"ח שלה לציבור כדי לגייס הון. החברה צריכה לעמוד בקריטריונים הנדרשים ע"י הבורסה והרשות לניירות ערך, ועליה להתקשר עם חברה המספקת שירותי חיתום לצורך ביצוע ההנפקה.
הסכם הקרן	הסכם באמצעותו מוקמת קרן נאמנות אשר נחתם בין מנהל הקרן לבין הנאמן. בהסכם הקרן נכללים פרטים שונים כמו: שם הקרן, שכר מנהל הקרן, שכר הנאמן, מדיניות ההשקעות וכו'.

הסכם חיתום	זהו הסכם בין חברה המספקת שירותי חיתום לבין חברה המנפיקה מניות, אג"ח וכד'. ההסכם מסדיר את תנאי ההתקשרות בין החברה המנפיקה לחתם ובה בין היתר הסכמות לגבי העמלה שגובה החתם מן החברה תמורת התחייבויותיו ושירותיו.
הסכם נאמנות	הסכם בין מנהל הקרן לנאמן הקרן. התוכן מוגדר ב"חוק השקעות משותפות בנאמנות תשנ"ד-1994" והוא חייב להכיל פרטים על אופייה של הקרן ומנהליה.
השאלת מניות	השאלה כזו מבוצעת ע"י גופים המחזיקים מניות ואשר אינם מתכוונים למכור אותם בעתיד הקרוב. ההשאלה היא למשקיעים המעוניינים לבצע מכירה בחסר ("שורט") ובתמורה משלם השואל פרמיה לגוף המשאיל.

ו

המונח	הגדרה
ועדת השקעות	הועדה ממונה ע"י דירקטוריון קרן נאמנות, והיא מחויבת לפי חוק להתכנס לפחות אחת לשבועיים. תפקידה להנחות את מנהל הקרן בביצוע מדיניות ההשקעה של הקרן עפ"י תשקיף.

ז

המונח	הגדרה
זירת המסחר	זהו אולם/חדר בו מתבצעות העסקות בין נציגי חברות הבורסה "בצעקות". לאחר שהבורסה בת"א עברה לשיטת הרצף, המסחר מתנהל דרך המחשב והזירה אינה קיימת יותר. בבורסה רבות בעולם קיים עדיין המסחר בזירה.

ח

המונח	הגדרה
חבר בורסה	תאגיד אשר רשום כחבר בורסה, עוסק בקנייה ומכירה של ניירות ערך, בעיקר בעבור לקוחותיו. החברים מתחלקים לבנקים וכאלה שאינם בנקים. בבורסה בת"א רשומים 11 חברים שהם בנקים ו-13 חברים שאינם בנקים.
חוב חיצוני	סך החוב החיצוני של המדינה במיליוני דולרים לסוף תקופה מסוימת.
חיתום	תיווך פיננסי אשר נותן סיוע לחברה המעוניינת בכך להפוך לציבורית או להנפיק ני"ע כלשהו (אג"ח או אופציה) לעמוד בקריטריונים של הרשות לניירות ערך והבורסה. הוא אחראי על ריכוז וניהול ההנפקה, ניהול המכרז וההפצה של נייר הערך. כמו כן, מתחייבים החתמים לרכוש את ניירות הערך שלא נרכשו על ידי הציבור בזמן ההנפקה, כך שהחברה המנפיקה מבטיחה את הצלחת הגיוס של הסכום המיועד, גם אם חלק מן ההנפקה תירכש ע"י החתם.
חיתום יתר	מצב במהלך הנפקה שבו נרשם עודף ביקוש למניות ו/או האג"ח המונפקים. במקרה זה, תעשה הקצאה בין המזמינים כפי שנקבע בתשקיף ההנפקה.
חשבון שוטף	חלק ממאזן התשלומים הכולל: (1) חשבון הסחר (סחורות ושירותים); (2) הכנסות והוצאות מגורמי ייצור – הון ועבודה; (3) העברות שוטפות.

ט

המונח	הגדרה
טווח השקעה	אחד הנושאים החשובים בתכנון תיק השקעות לצד מטרת ההשקעה. העניין החשוב הוא – למה מיועד הכסף – רכישת דירה, השלמת הכנסה לאחר יציאה לגמלאות וכד'. שאלה נוספת ולא פחות חשובה היא כמה זמן יעבור ובו החיסכון לא יידרש במלואו או בחלקו. שאלות אלה בנוסף למצבו הפיננסי הכללי של הלקוח הם הקובעים את מבנה תיק ההשקעות של הלקוח.

י

המונח	הגדרה
יום האקס	היום שאחרי יום ה"קום". מי שרוכש נייר ערך אשר מחלק הטבה ביום ה"אקס" ולאחריו, לא זכאי לקבל את התשלום העתידי הקרוב שהוכרז.
יום ה"קום"	נקרא גם "היום הקובע", ובו נקבע שכל משקיע המחזיק בנייר ערך המחלק הטבה (ריבית או דיבידנד) זכאי לקבל תשלום עתידי קרוב שהוכרז. מי שרכש את נייר הערך שמחלק את ההטבה לאחר יום ה"קום", אינו זכאים להטבה.
יחידות הקרן	הקרן מורכבת מיחידות וכל אחת מהן מקנה זכות שווה בקרן.
יחידות השתתפות	זהו מסמך המעיד כי לבעליו יש חלק בנכסי קרן נאמנות. מספר היחידות המוחזקות בידי המשקיע קובע את החלק היחסי שלו ברווחים או בהפסדים של אותה הקרן.
יחידת מסחר	כמות ניירות (מניות או אגרות חוב) המהווה כמות מינימאלית לפעולה בנייר ערך בשיטת הרצף.
יחס דיבידנד (שיעור דיבידנד מהרווחים)	השיעור אשר מחולק כדיבידנד לבעלי המניות, מתוך הרווחי הנקי של החברה.
יחס מימוש	כמות המניות המקנה כתב אופציה אחד.

כ

המונח	הגדרה
כפיר	זוהי איגרת חוב ממשלתית אשר צמודה למדד המחירים לצרכן. היא בעלת ריבית משתנה על בסיס ממוצע תשואות אג"ח ממשלתי צמודות למדד. הקרן משלמת ריבית פעמיים בשנה. קיימת סדרה חדשה בשם "כפיר חדש", שבה הריבית מחולקת ארבע פעמים בשנה וטווח החישוב הממוצע לחישוב הריבית הינו קצר יותר.

ל

המונח	הגדרה
לונג/שורט	לונג = קונה. שורט = מוכר אופציה או חוזה.

מ

המונח	הגדרה
מאזן	זהו דו"ח פיננסי שעל החברות הבורסאיות לפרסם עפ"י חוק (הדו"ח מהווה חלק מהדו"חות הרבעוניים). המאזן מציג את ההשקעות (הנכסים) של החברה לטווח קצר או ארוך ואת המקורות הכספיים (התחייבויות והון עצמי) שבאמצעותם היא מימנה את אותן ההשקעות. המאזן משקף את מצב החברה ביום העסקים האחרון נכון לתקופה המדווחת (רבעון/שנה).
מגמה	הכיוון הכללי של שוק כלשהו. כשהמגמה יכולה להיות ירידה, עליה או דשדוש. זהו כלי מרכזי בניתוח טכני והמנתחים הטכניים מחלקים את המגמות בשוק למגמות ראשיות, משניות ומינוריות – לפי פרקי הזמן שהן נמשכות.
מגנ"א	מערכת מידע לקליטה והפצה של מכלול דיווחים הנדרשים מגופים המפוקחים ע"י הרשות לניירות ערך.
מדד S & P 500	מדד אמריקאי המשקלל בתוכו את שעריהן של 500 מניות בעלות סחירות גבוהה – בעיקר בתחום התעשייה.
מדד ביתה	מדד סטטיסטי הבוחן את הסיכון בהשקעה, ומודד את תגובת הקרן לתזוזות במדד ההתייחסות הרלבנטי לקרן. ערך הביתה מציין איזו תזוזה של המדד הרלבנטי תביא לתזוזה של 1% בשער הקרן. כלומר, קרן בעלת ביתה של 3% פירושו שדרושה תזוזה של 3% במדד ההתייחסות כדי שהקרן תזוז ב-1%.
מדד דאו ג'ונס	המדד המפורסם ביותר של מניות אמריקאיות הנסחרות בבורסה של ניו-יורק. הוא משקלל בתוכו את שעריהן של 30 מניות (בעיקר בתחום התעשייה) ומהווה ברומטר לביצועיהן של חברות ענק אמריקאיות.
מדד היתר 150	מורכב מ-150 מניות שאינן כלולות במדד ת"א 100, בעלות שווי השוק הגבוה ביותר מבין 350 מניות הסחירות ביותר בבורסה. במניות שמשקלן גבוה מ-9.5%, מחולק המשקל העודף באופן

	יחסי בין שאר המניות במדד.
מדד היתר 30	זהו מדד חדש של הבורסה אשר החל להתפרסם בתחילת 2005. המדד כולל את 30 המניות בעלות שווי השוק הגבוה ביותר בבורסה אחרי מניות ת"א 100. המדד נועד להקל על מנהלי קרנות נאמנות המשקיעות במניות "יתר" להעריך את ביצועיהם.
מדד המחירים לצרכן	נקבע בלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ע"י דגימה של מחירי סחורות ושירותים הנחשבים כחיוניים לשמירה בסיסית של רמת חיים. עלייה במדד מצביעה על ירידה בערך הריאלי של הכסף. המדד מפורסם בכל-15 לחודש ע"י הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
מדד פוטסי 100 FTSE	מדד 100 המניות בעלות שווי שוק הגדול ביותר בבורסה בלונדון.
מדד ת"א 100	המדד כולל בתוכו את 25 המניות ממדד ת"א 25 ואת 75 מניות ת"א 75. משקל כל מניה במדד נקבע לפי היחס בין שווי השוק שלה לבין סך שווי השוק של 100 המניות המרכיבות את המדד, עד תקרת משקל של 9.5% למניה בודדת. במניות שמשקלן גבוה מ-9.5%, מחולק המשקל העודף באופן יחסי בין שאר המניות במדד.
מדד ת"א 25	מורכב משקלול שעריהן של 25 המניות הגדולות ביותר, עפ"י שווי שוק, הנכללות ברשימת 200 המניות הסחירות ביותר בבורסה בת"א. משקל כל מניה במדד נקבע לפי היחס בין שווי השוק שלה לבין סך שווי השוק של 25 המניות המרכיבות את המדד, אך נקבעת תקרת משקל של 9.5% למניה בודדת. במניות שמשקלן גבוה מ-9.5% מחולק המשקל העודף באופן יחסי בין שאר המניות במדד. מדד זה מהווה נכס בסיס למסחר בחוזים ובאופציות.
מדד ת"א 75	מורכב משקלול שעריהן של 75 המניות הגדולות ביותר (אחרי המניות שנכללו במדד ת"א 25), לפי שווי שוק, הנכללות ברשימת 200 המניות הסחירות ביותר בבורסה בת"א. משקל כל מניה במדד נקבע לפי היחס בין שווי השוק שלה לבין סך שווי השוק של 75 המניות המרכיבות את המדד, גם כאן נקבעת תקרת משקל של 9.5% למניה בודדת ומשקלן העודף מ-9.5%, מחולק באופן יחסי בין שאר המניות במדד.
מדד תל-טק	זהו מדד המניות הטכנולוגיות של ת"א. הוא מורכב ממניות של חברות עתירות טכנולוגיה מתחומי המחשבים, מדעי החיים והאלקטרוניקה וכן מניות של קרנות הון סיכון. הוא החל באפריל 2000, ומשוקלל – בדומה למדדי בורסה אחרים על-פי שווי שוק. השווי המינימאלי הנדרש מחברה כדי שתיכלל בתל-טק הינו 80 מיליון ש"ח. המשקל המרבי של מניה בודדת מוגבל ל-7.5%, וזאת כדי לצמצם את השפעת המניות ה"כבדות" על המדד.
מדד תל-טק 15	המדד כולל את 15 המניות הטכנולוגיות בעלות שווי שוק הגבוה ביותר בבורסה, הכלולות גם במדד תל-טק. המדד החל ביולי 2001 והמשקל המרבי של מניה בודדת במדד מוגבל ל-9.5%.
מדדי שארפ	משמש לבחינת רמת סיכון בהשקעה בקרן נאמנות, ע"י בחינה של תשואת הקרן (מעבר לתשואת נכס חסר סיכון) כפונקציה של סטיית התקן. ערכים גבוהים של המדד מצביעים על פרמיה גבוהה יחסית לסיכון הכרוך בהשקעה בקרן.
מדיניות השקעה של קרן נאמנות	המדיניות המוגדרת בתשקיף קרן, הכוללת התחייבות להשקיע שיעור מזערי כלשהו מנכסי קרן הנאמנות באפיק השקעה מסוים (מניות ת"א 25 וכד'). הקרנות נבדלות זו מזו – בין היתר – ברמת הגמישות של מדיניות ההשקעה שלהן.
מדיניות מוניטארית	כינוי למדיניות בנקים מרכזיים (בארץ – "בנק ישראל") לגבי תהליכים כלכליים, באמצעות השפעה על הביקוש ו/או כמות הכסף במשק. הכלים העיקריים המשמשים את בנק ישראל ביישום המדיניות המוניטארית הם קביעת שער הריבית במשק, הדפסה או שריפת כסף, שינויים בהיקף המכרזים המוניטאריים על הריבית ושינויים בהיקפי ההנפקות של איגרות חוב.
מדיניות פיסקלית	זהו כינוי למדיניות הכלכלית של הממשלה המוצאת את ביטויה בתקציב המדינה השנתי. כל שינוי במרכיבי ההכנסות וההוצאות של הממשלה ישפיעו השפעה מרכזית על התהליכים הכלכליים.
מובטלים	אנשים שלא עבדו כלל בשבוע הקובע וחיפשו עבודה בצורה פעילה ב-4 השבועות האחרונים והיו יכולים להתחיל לעבוד בשבוע הקובע, אילו הוצעה להם עבודה מתאימה.
מועד מימוש	המועד שבו או עד אליו ניתן לממש אופציה.
מח"מ	משך חיים ממוצע. זהו כלי להשוואה בין איגרות חוב אשר זמן הפדיון הסופי שלהן זהה, אולם בחלקן הקרן נפדית במהלך תקופת האיגרת או לחלופין מספר תשלומי הריבית של האיגרת שונה. מחשב ממוצע משוקלל של הזמן שבו המשקיע מחזיר את השקעתו באיגרת החוב.
מחזור	היקף הפעילות המסחרית – קנייה ומכירה – בשוק הפיננסי בתקופת זמן נתונה.
מחיקת נייר ערך	שלילת הזכות של ני"ע להיסחר בבורסה. על המחיקה מחליטה הרשות לניירות ערך או הנהלת הבורסה (בהתאם לנהלים המקומיים).

מחיר יחידה של קרן נאמנות	שער הקנייה/המכירה של יחידה אחת של קרן נאמנות (בקרנות שבהן אין שיעור הוספה) אשר נקבע בסוף יום המסחר בבורסה. המחיר ליחידה נקבע ע"י חישוב שוויים העדכני של נכסי הקרן, פחות דמי הניהול והוצאות נוספות של הקרן, מחולקים במספר היחידות שנמכרו.
מחיר יעד	הערכה שופיעה בדרך כלל בסיקורי אנליסטים. היא מהווה מרכיב מרכזי בקביעת המלצת האנליסט – בדרך כלל מפורסמת לתקופה של 12 חודשים.
מחיר מימוש	התשלום אותו נידרש להוסיף במועד המימוש כדי לקבל את נכס הבסיס.
מחיר פדיון	השווי הנקי של נכסי הקרן, בניכוי הוצאות המכירה, מחולק במספר יחידותיה.
מחיר רכישה	מחיר יחידה בתוספת ההוספה המרבית לפי תשקיף.
מט"ח	מטבע חוץ – מטבע המונפק ע"י מדינה זרה.
מידע פנים	מוגדר בחוק ניירות ערך 1968 כ"מידע על התפתחות בחברה, על שינוי במצבה, על התפתחות או שינויים צפויים או מידע אחר על החברה, אשר אינו ידוע לציבור ואשר אילו נודע לציבור היה בו כדי לגרום שינוי משמעותי במחיר נייר הערך של החברה". השימוש במידע פנים הינו עבירה שבגינה מאסר. פרטים נוספים על החוק ניתן לקבל באתר הרשות לניירות ערך.
מכירה בחסר (שורט)	פעולה של שאילת מניה, מכירתה, רכישתה מחדש (לאחר זמן מסוים) והשבתה למשאל בצירוף פרמיה. המבצע מכירה בחסר מעריך כי מחיר המניה ירד עד למועד שבו יהיה עליו לרכוש אותה בחזרה ורווחיו/הפסדיו יהיו ההפרש בין מחיר מכירה למחיר הקנייה מחדש, בניכוי/הוספה של פרמיית ההשאלה והעמלות.
מכפיל	כלי אנליטי המודד את היחס שבין שווי השוק של מניה חלקי הרווח החשבונאי למניה בשנה האחרונה. זהו כלי המאפשר השוואה יחסית של מחירי מניות.
מנהל קרן	חברה המנהלת קרן נאמנות שתפקידה מוגדר בחוק "השקעות משותפות בנאמנות 1994". הדרישות החוקיות ממנהל קרן הן רבות וכוללות בין היתר אישור יושב ראש הרשות לניירות ערך, הגדרת עיסוקה הבלעדי של החברה כמנהלת קרנות נאמנות ודרישה להון עצמי, ביטחונות וביטוחים המוגדרים ע"י משרד האוצר. כמו כן, נדרשים עובדי החברה המשתתפים בניהול ההשקעות של הקרן להיות בעלי רישיון לניהול תיקים מהרשות לניירות ערך.
מניה רגילה	תעודה המקנה למחזיק בה חלק יחסי בבעלות על חברה מסוימת ומספר זכויות בסיסיות כמו: זכות הצבעה באסיפה הכללית של בעלי המניות, זכות לקבל חלק יחסי ברווחים – אם מחליטים על חלוקת רווח דיבידנד, זכות לקבל חלק יחסי מנכסי החברה בעת פירוק – בכפוף למגבלות.
מניה דואלית	מניה הנסחרת באותו זמן בשתי בורסות שונות.
מניות בכורה	מניה אשר המחזיק בה הוא בעל זכויות הצבעה מופחתות (ביחס למניה רגילה) באסיפה הכללית של בעלי המניות. כפיצוי על ההפחתה בזכויות ההצבעה, נהנה המחזיק במניות אלה מעדיפות (בכורה) בעת חלוקת דיבידנדים ובעת פירוק החברה.
מניות הטבה	זוהי מניה שמחולקת ללא תמורה לבעלי המניות של החברה. היא מחולקת בזמן חלוקת הרווחים לבעלי המניות הקיימים (דיבידנד בהטבה), והיא זהה למניות האחרות שבידי הבעלים.
מניות יסוד	מניה בעלת זכויות עדיפות על כל שאר המניות (הצבעה, דיבידנד וכד').
מסלקת הבורסה לניירות ערך בת"א	חברה "אחות" של הבורסה, באמצעותה מתבצעת סליקה של ניירות ערך בתום המסחר בבורסה. המסלקה מעבירה למשקיעים, באמצעות חברי המסלקה (רוב חברי הבורסה חברים גם במסלקה), את תשלומי הריבית, פדיון קרן, דיבידנדים וכד' – להם זכאים מחזיקי ניירות הערך. כמו כן מנהלת את מלאי ניירות הערך של חברי הבורסה. המסלקה נתונה לפיקוח ישיר של הבורסה ולפיקוח עקיף של הרשות לניירות ערך.
מעבר לדלפק (O.T.C)	מסחר במניות שלא דרך הבורסה.
מעמד מס	החל מינואר 2003 נכנסה לתוקפה רפורמת מס אשר במסגרתה סווגו כל קרנות הנאמנות לשלוש קטגוריות מס: קרן חייבת, קרן מעורבת וקרן פטורה (פירוש אפשר לראות בהמשך).
מק"מ	מלווה קצר מועד – מונפק ע"י בנק ישראל לתקופות של בין ארבעה חודשים לשנה. מקור הרווח למשקיע במק"מ הוא בהפרש בין מחיר הקנייה למחיר הפדיון בניכוי עמלות. המק"מ נפדה תמיד במחיר 100.
משקיע מוסדי	המשקיע אינו משקיע פרטי ופועל בכספים שמקורם בציבור.

ג

המונח	הגדרה
נאמן	חברה המחזיקה את נכסי הקרן עבור בעלי היחידות ומפקחת על פעולות מנהל הקרן.
נאמן לקרן נאמנות	הנאמן היא חברה חיצונית ונפרדת למנהל הקרן אשר תפקידה להחזיק בנכסי קרן הנאמנות בעבור בעלי יחידות השתתפות, לפקח על ביצוע מדיניות ההשקעה ומילוי הוראות הסכם הקרן.
נאמנות עיוורת	ניהול תיקי השקעות עבור יחידים, אשר נאסר עליהם לנהל בעצמם תיק השקעות המורכב ממניות ומניירות ערך אחרים.
נאסד"ק	הנאסד"ק היא הבורסה השנייה בגודלה בארה"ב והיא מערכת ממוחשבת למסחר בניירות ערך הנסחרים מעבר לדלפק. ראשי התיבות הם: "National Association of Securities Dealers Automated Quotations".
נזילות	כל יחידה שנרכשה בקרנות נאמנות ניתנת למימוש באופן מהיר ונוח בכל יום בו מתקיים מסחר בבורסה לניירות ערך, ללא התחייבות לפרק זמן אחזקה מינימאלי. בקרנות נאמנות המתמחות בניירות ערך הנסחרים בחו"ל, ניתן הדבר בכל יום בו מתקיים מסחר בבורסת בארץ ובחו"ל.
נוסטרו	כינוי לתיק השקעות שחברת ברוקרים או בנק מנהל לעצמו (להבדיל מתיקים שאותם הוא מנהל עבור לקוחותיו).
ניהול מקצועי	ניהול תיק ההשקעות נעשה ע"י צוות מקצועי ומיומן, בעל ניסיון וידע רב בשוק ההון, ואשר משתמש במאגרי מידע רבים ומגוונים.
נייר ערך	שם כולל למסמך המונפק ע"י חברה או ממשלה המקנה למחזיק בו זכויות שונות.

ניתוח טכני	חקר התנהגות שווקים באמצעות שימוש בגרפים וכלים סטטיסטיים כדי לחזות תנודות ומגמות מחירים, ללא התייחסות לניתוח הפונדמנטלי של ערך הסחורה או נייר הערך.
נכס בסיס (באופציות)	הנכס אשר מתקבל אם מממשים את האופציה.

ד

המונח	הגדרה
סגנון השקעה	רשת של תשעה סגנונות השקעה המספקת ראייה גראפית ל"סגנון השקעה" של קרן נאמנות. הסגנונות מסווגים ומאפיינים את אופי ההשקעה של הקרן בהתייחס לשוק ההון ובהתאם לסוג ההשקעה (ציר אופקי) וגודל נכסי הקרן (ציר אנכי).
סחורה צפה	כינוי לחלק מניירות ערך של חברה הנסחרת בבורסה. ניירות אלה לא נמצאים בידי בעלי עניין אלא חופשיים למסחר.
סחר יומי (Day trading)	בטכניקה מסחר זו קונים ומוכרים ני"ע ביום מסחר, כך שבסוף היום אין יתרת ני"ע בחשבון.

ה

המונח	הגדרה
עמלות הפצה בקרן נאמנות	העמלה אותה משלם מנהל הקרן לגורמים המפיצים את יחידות ההשתתפות בקרן.

ו

המונח	הגדרה
פז"ק	פיקדון לזמן קצוב – פיקדון לפרק זמן מוגדר מראש, בדרך כלל בריבית קבועה וללא הצמדה.
פיזור	חלוקת ההשקעות לפי אפיקי השקעה שונים וזאת כדי לצמצם סיכונים.
פיקדונות מובנים	מוצר פיננסי אשר תשואתו תלויה בהתנהגות מדדים/נכסים שונים (שערי ריבית, מדדי מניות וכו'), בדרך כלל עם הבטחת קרן (ההשקעה הראשונית).
פצ"מ	פיקדון צמוד מט"ח – פיקדון המוצמד למטבע חוץ מסוים ובנוסף משלם ריבית.
פק"מ	פיקדון קצר מועד – פיקדון שאינו צמוד אך נושא ריבית שקלית.
פר"י	פיקדון ריבית יומי – פיקדון בנקאי שנותן ריבית יומית. הפיקדון ניתן לפדיון מידי יום.

צ

המונח	הגדרה
צ'ארטיסט	כינוי לאדם שעוסק בנייתו טכני של ני"ע וסחורות.
צמיחה כלכלית	השינוי באחוזים בתוצר המקומי הגולמי בין תקופה X לתקופה X + 1.

ק

המונח	הגדרה
קופה מרכזית לפיצויים	זוהי קופת גמל שבה המעביד צובר כספים כדי שיוכל – אם וכאשר, לשלם כפיצויי פיטורין לעובדיו. המעביד מפריש כספים לקופה והקופה משקיעה את כספו ומחלקת רווחים, אם ישנם, בהתאם לחלקו בקופה. בקופה זו כל העמיתים הם מעבידים.
קופת גמל	זוהי קרן המוקמת על פי אישור של משרד האוצר, כדי שתשלם לעמיתיה תגמולים, קצבה או פיצויים (לפי סוג הקופה). זוהי קופת חיסכון חוזי לטווח ארוך. החוק מעניק לקופה זו ולעמיתיה הקלות במס הכנסה.
קופת גמל לפנסיה	קופת גמל לקצבה. הקופה משלמת קצבה לעמית לאחר שפרש מעבודתו (מפאת גיל או נכות) או לשאריו לאחר שנפטר. בקופת זו כל העמיתים הם עובדים שכירים.
קופת גמל לתגמולים	הקופה משלמת לעמיתים מכספים שהופקדו בה לזכותם ומהרווחים שנבעו מכספים אלו. העמית רשאי למשוך את התגמולים במידה ופרש מעבודתו או אם מלאו 15 שנים לחברותו בקופה או אם הגיע לגיל פרישה. בקופת גמל זו העמיתים הם שכירים או עצמאיים.
קרן השתלמות	קופה למטרות השתלמות (בארץ ובחו"ל). בקופה זו העמיתים הם שכירים או עצמאיים. החיסכון עבור עמית שכיר משולם מכספו (עד 2.5% משכרו) ומכספי המעביד (עד 7.5%). בתום 6 שנים ניתן למשוך את יתרת החיסכון לכל מטרה.
קרן חייבת	קרן המבצעת את כל תשלומי המס ברמת הקרן, לפי דיני המס החלים על היחיד או לפי הוראות החוק החלות על היחיד.
קרן מחלקת	קרן אשר מתחייבת לחלק תשלומים במזומן לבעלי היחידות.
קרן מעורבת	החבות במס מתחלקת בין מחזיק היחידה והקרן. הכנסות מסוימות מחויבות במס בקרן. מחזיק היחידה יחויב במס של 15% ריאלי בעת מימוש היחידה.
קרן נאמנות	מסגרת השקעה להשקעות משותפות בניירות ערך שמנוהלת ע"י מנהל קרן ומבוקרת ע"י נאמן. מנהל הקרן מנפיק תעודות השתתפות המקנות זכות השתתפות ברווחיה של הקרן.
קרן פטורה	זוהי קרן הפטורה ממס על כל הכנסותיה.
קרן פתוחה	זוהי קרן אשר מנפיקה יחידות במספר בלתי מוגבל.
קרן צבירה	זוהי קרן נאמנות שהתחייבה לא לשלם תשלומים לבעלי היחידות.

ר

המונח	הגדרה
רווח הון	רווח אשר נוצר מקניית נכס פיננסי כלשהו ומכירתו במחיר גבוה יותר.
רווח למניה (E.P.S)	הרווח הנקי לתקופת זמן מוגדרת אשר מחולק במספר המניות המונפקות.
רווח נקי	נתון חשבונאי המוצג בדו"חות הרווח וההפסד לתקופה רבעונית/שנתית. הרווח הנקי מהווה את הסכום נטו שנשאר לחברה לאחר ניכוי חלק מהוצאותיה וכל סוגי המיסים כפי שנדרש בחוק. הסכום הוא משמעותי להבנת מצב החברה ברגע מסוים, אולם לא מומלץ להשתמש בו לצורך השוואה עם שנים קודמות והסיבה לכך היא שהרווח הנקי מושפע גם מהכנסות והוצאות חד-פעמיות שאינן מלמדות דבר על המגמות המתפתחות בתחום הרווחיות בחברה.
ריבית בנק ישראל (מוניטארית)	זוהי ריבית שנקבעת ע"י בנק ישראל מידי חודש. זוהי ריבית שמשלם בנק ישראל לבנקים המסחריים על פיקדונותיהם אצלו. בנק ישראל משתמש בריבית זו ככלי להשפעה מוניטרית על תהליכים מאקרו כלכליים במשק. היא נקבעת ביום השני האחרון של החודש, הקודם ליום רביעי האחרון של החודש.
ריבית לייבור (LIBOR)	זוהי הריבית שבה הבנקים הגדולים בלונדון מוכנים להפקיד פיקדונות זה אצל זה. ראשי תיבות London InterBank Offered Rate
ריבית פריים	הריבית הבסיסית במסחר שבין הבנקים המסחריים לציבור. בסיסה של ריבית זו היא הריבית המוניטארית של בנק ישראל פלוס מרווח קבוע של 1.5%.

ריבית ריאלית ארוכת טווח	התשואה השנתית לפדיון של איגרות החוב הממשלתיות שצמודות למדד וטווח פדיון ארוך. הריבית הזו נחשבת לריבית "חסרת סיכון".
-------------------------	--

ש	המונח	הגדרה
שגיא	איגרת חוב ממשלתית צמודה למדד המחירים לצרכן. כשהריבית קבועה ומשולמת אחת לשנה.	
שווי שוק של חברה	שוויה הנוכחי והתיאורטי של חברה הנסחרת בבורסה. שווי השוק מחושב על ידי הכפלת מחיר המניה בבורסה במספר המניות הכולל שהחברה הנפיקה.	
שוק דובי	כינוי לשוק במגמת ירידה, כשהביטוי בא מהאופן שבו נוהגים הדובים לתקוף – מלמעלה למטה. הביטוי נפוץ בקרב מנתחים טכניים.	
שוק שוורי	כינוי לשוק במגמת עלייה, כשהביטוי בא מהאופן שבו נוהגים השוורים לתקוף – מלמטה למעלה. הביטוי נפוץ בקרב מנתחים טכניים.	
שוק של מוכרים	מצב שהמוכרים הם המכתיבים את מגמת המסחר והמחירים.	
שוק של קונים	מצב שהקונים הם המכתיבים את מגמת המסחר והמחירים.	
שחר	איגרת חוב שאינה צמודה. כשאחת לשנה משולמת ריבית קבועה.	
שטר הון	איגרת חוב אשר מונפקת ע"י בנקים ומוסדות פיננסיים. ההבדל בין שטר הון לאיגרת חוב הוא בכך שבשטר הון אין שיעבוד של נכסים להבטחת החוב.	
שיעור הוספה	תשלום למנהל קרן נאמנות (בחלק מהקרנות) המתווסף למחיר השוק המחושב של הקרן (ההפרש בין מחיר היחידה למחיר הרכישה).	
שכר מנהל קרן	אחוז מסוים מהערך השנתי הממוצע של נכסי קרן נאמנות, המופרש כשכר למנהל הקרן. הנתונים על שכרו של מנהל הקרן מפורסמים בתשקיף.	
שער חליפין	מחירו של מטבע זר במונחים של מטבע מקומי (לדוגמה: מחיר ה-\$ בשקלים).	

ת	המונח	הגדרה
תוספת מימוש	הסכום במזומן שיש לשלם בזמן מימוש כתב האופציה.	
תמ"ג	תוצר מקומי גולמי – סך התפוקות של הסחורות והשירותים שיוצרו במשק המקומי, בתקופה הנסקרת (רבעון, שנה).	
תפ"ס	תעודת פיקדון סחירה – פיקדון בנקאי שנותן למשקיע בו ריבית יומית והוא ניתן למימוש מדי יום.	
תשואה	ההכנסה בפועל מהשקעה בנכס, כשהתשואה נמדדת באחוזים ביחס להשקעה.	
תשואת ברוטו	ההכנסה בפועל מהשקעה בנכס כלשהו לפני ניכוי מס.	
תשואת דיבידנד	הדיבידנד שחולק במזומן מחולק בשווי השוק של המניה. זהו למעשה שיעור (ב-%) הדיבידנד הריאלי עבור מניה אחת רגילה.	
תשקיף	מסמך המופנה לקהל משקיעים פוטנציאלי בנייר ערך, חייב לכלול כל פרט שעשוי להיות חשוב למשקיע סביר השוקל לרכוש ניירות ערך המוצעים על פיו. התשקיף מפורסם ומופץ לפני ההנפקה. קיימים חוקים נוקשים לגבי תוכנו ועליו לקבל את אישור הרשות לניירות ערך.	